

Fataawaa al-Lajnah ad-Daaimah

ʿAbdul-ʿAziyz bin Baaz

ʿAbdur-Razzaaq ʿAfiyfiy

ʿAbdullaah bin al-Ghudayyaan

ʿAbdullaah bin Quʿuud

Tarjama na ufupisho:

Abu Bakr Khatwiyb al-Atrush

Juzu ya kwanza

YALIYOMO:

Utangulizi wa mfasiri na mkusanyaji	4
01. Kuandika ”Allaah” ”Muhammad” Ukutani	6
02. Maana Ya Shahaadah.....	7
03. Shahaadah Kwanza Au Kutawadha?.....	8
04. Ambaye Alikuwa Na Zaidi Ya Wake Wane Akifa Anaswaliwa?	8
05. Kuwaomba Uokozi Maiti Ni Shirki Kubwa.....	10
06. Kuwaomba Uokozi Maiti Na Wasioonekana.....	10
07. Hadiyth Ya Kipofu Ni Dalili Ya Kujuzu Kuwaomba Maiti?	11
08. Kuswali Nyuma ya Mshirikina Haisihi.....	12
09. Mtume (´alayhis-Salaam) Anatokamana Na Nuru Ya Allaah?.....	13
10. Muislamu Anapewa Uduru Kwa Kumuabudu Asiyekuwa Allaah?	14
11. Ni Mshirikina Hata Kama Ataswali, Atafunga na Kutoa Zakaah.....	16
12. Inajuzu Kumkufurisha Mtu Sampuli Hii?	17
13. Usishindikize Jeneza La Mtu Aina Hii.....	18
14. Du´aa inairudisha Qadar?.....	19
15. ´Aliy (Radhiya Allaah ´anh) Analeta Manufaa Na Madhara?.....	19
16. Ni Ipi Hukumu Ya Kumuwekea Nadhiri Asiyekuwa Allaah?.....	20
17. Nadhiri Na Kichinjwa Kwa Ajili Ya Asiyekuwa Allaah Hakifungiki	21
18. Ni Ipi Hukumu Ya Kuyaomba Na Kutufu Kwenye Makaburi?	22
19. Kumchinjia Anayedaiwa Kuwa Ni Walii	22
20. Mwenye Kumchinjia Asiyekuwa Allaah Amelaaniwa	23
21. Kitendo Cha Mtume Kumchinjia Khadiyyah Ni Hoja Kwa Makhurafi?	24
22. Kuhalalisha Kichinjwa Cha Mshirikina Kwa Kuwa Ametaja Jina La Allaah.....	25
23. Kumchinjia Mgeni Au Ndugu Ni Shirki?.....	25
24. Kichinjwa Cha Kwenye Maulidi Haifai Kukila.....	26
25. Kuvua Viatu Na Kuinama Wakati Wa Kumsalimia Mtu.....	26
26. Inafaa Wanafunzi Kusimama Pindi Mwalimu Anapoingia Klasini?	27
27. Ni Ipi Hukumu Ya Kombe?.....	28
28. Inafaa Kutumia Jini Wakati Wa Ruqyah?.....	28
29. Kidhibiti Cha Ruqyah Inayofaa	29
30. Jini Linaweza Kumuathiri Mwanaadamu?	30
31. Inajuzu Kuliunguza Jini Ili Litoke Kwa Mgonjwa?.....	30
32. Ni Ipi Hukumu Ya Hirizi?.....	31
33. Inajuzu Kuswali Nyuma Ya Imamu Anayewaandikia Watu Hirizi?.....	32
34. Inajuzu Kuswali Na Hirizi?	32
35. Inajuzu Kumfanyia Rukuu´ Mzazi?.....	33
36. Inafaa Kuapa Kwa Asiyekuwa Allaah?	33
37. Kuswali Nyuma Ya Imamu Anayeapa Kwa Asiyekuwa Allaah	34
38. Kuapa Kwa Qur-aan	34

39. Kuswali Kwenye Msikiti Ulio Na Kaburi 1	35
40. Kuswali Kwenye Msikiti Ulio Na Kaburi 2	35
41. Misikiti Inayofungua Njia Ya Shirki	36
42. Kuchangia Kujenga Misikiti Ilio Na Makaburi.....	37
43. Mtume Muhammad Ndio Kiumbe Cha Kwanza Kuumbwa?.....	37
44. Mtume Muhammad Ameumbwa Kutoka Kwenye Nuru Ya Allaah?.....	38
45. Abu Twaalib Alikufa Muumini Au Kafiri?.....	38
46. Tawassul Ni Suala La Fiqh Au 'Aqiydah?	40
47. Ni Kweli Inafaa Kujifunza Uchawi Pasina Kuutendea Kazi?.....	40
48. Inafaa Kutibu Uchawi Kwa Uchawi?.....	41
49. Viongozi Wa Kiislamu Ni Mawalii Wa Allaah?	41
50. Kumswalia Swalah Ya Jeneza Kuhani Na Mpiga Ramli	42
51. Haijuzu Kuwaendea Wasomaji Wenye Kutumia Jini	42
52. Katika Hali Hii Inajuzu Kumwende Kuhani?	43
53. Wasomaji Wenye Kumuagiza Mgonjwa Nguo	44
54. Ni Ipi Hukumu Ya Kupiga Picha Viumbe Vyenye Roho?.....	44
55. Mtu Aliyeko Nchi Ya Nje Kuwatumia Familia Picha	45
56. Inajuzu Kuchukua Picha Kwa Kutumia Camera?.....	45
57. Mikanda Ya Video Inaingia Katika Picha Zilizoharamishwa?	45
58. Picha Ni Njia Inayopelekea Katika Shirki Kubwa	46
59. Inajuzu Kuswali Kwenye Msikiti Ulio Na Picha Ndani?	46
60. Kuyahifadhi Magazeti Ya Kielimu Yaliyo Na Picha.....	47
61. Inajuzu Kupiga Picha Za Kumbukumbu Ikiwa Mtu Hazitundiki Ukutani?	47
62. Kupiga Picha Kwa Lengo La Da'wah	48
63. Hukumu Ya Biashara Ya Masanamu Na Pato Lake.....	49
64. Hukumu Ya Biashara Ya Picha Na Pato Lake	50
65. Huyu Atadumishwa Motoni Milele Kama Makafiri	50
66. "Mimi Siswali Lakini Nina Tabia Nzuri"	51
67. Asiyehukumu Kwa Shari'ah Ni Kafiri?	52
68. Inafaa Kuomba Du'aa Dhidi Ya Kiongozi Asiyehukumu Kwa Shari'ah?	53

Utangulizi wa mfasiri na mkusanyaji

Himdi zote zinamstahikia Allaah. Swalah na salaam zimwendee Mtume wetu Muhammad, kizazi chake na Maswahabah zake.

Amma ba'd:

Nilipokuwa napitia *Fataawaa* kuhusu Tawhiyd na 'Aqiydah za baraza la Kibaar-ul-'Ulamaa' kuanzia mjaladi wa kwanza mpaka wa nne ndipo nikaona kuna umuhimu wa kukusanya baadhi ya *Fataawaa* hizo kutokana na umuhimu niliyoona wa kufanya hivyo. Kipindi hichi ni kile ambacho kiongozi wa baraza la Kibaar-ul-'Ulamaa' na *Muftiy* mkuu wa Saudi Arabia alikuwa ni Shaykh 'Abdul-'Aziyz bin 'Abdillaah bin Baaz (Rahimahu Allaah) akishirikiana na ndugu zake wengine ikiwa ni pamoja na:

- 1- Shaykh 'Abdur-Razzaaq 'Afiyfiy
- 2- Shaykh 'Abdullaah bin al-Ghudayyaan
- 3- Shaykh 'Abdullaah bin Qu'uud

Jengine vilevile lililosababisha mimi kufanya hivo ni kuwa, leo hii tumeshuhudia yale Mtume ('alayhis-Swalaatu was-Salaam) aliyoelezea ya kwamba katika zama za mwisho - baada ya wanachuoni kufariki - watajitokeza wajinga ambao watu watawafanya kuwa ni viongozi na hatimaye wapotee wao na wawapoteze vilevile wengine. Hali imefikia kiasi cha kwamba watu wanachanganyikiwa na kutojua wafuate lipi na la nani kwa vile kila mmoja amejivisha kilemba cha uanachuoni na ushaykh. Imekuwa kila ambaye ametoka na kwenda kusoma kidogo basi amepewa ngazi ya *uanachuoni* na kuyavamia mambo mazito ambayo *hata* wanachuoni wakubwa wakati mwingine wanayakwepa. Inapaswa kwa watu wawatambue ni wepi wanachuoni na kwamba moja katika haki zao juu yetu ni sisi kuwarejelea na khaswa katika mambo mazito.

Nimejaribu katika kila mlango kuchukua angalau *fatwa* moja mbili kuhusu mada tofauti. Vilevile kila *fatwa* nimeweka kwa chini ni ukurasa wa ngapi *fatwa* hiyo

inapatikana na ni *fatwa* namba ngapi au angalau nimeweka kimoja katika hayo mawili ili yule anayetaka kuirejelea aende kuitazama. Kila mjaladi nimependelea kuutenga nafasi yake na kuufanya ni *Juzu maalum* isipokuwa tu mjaladi wa nne ndio nilitoa *Fataawaa* ndogo na hivyo nikawa nimeziweka pamoja na mjaladi wa tatu. Fataawaa nimezipanga kurasa na namba kama jinsi zilivyo kutegemea nukhsa asili ya kiarabu ili iwe sahali kwa ndugu msomaji.

Ninamuomba Allaah atujaalie *Ikhlāasw* katika maneno na vitendo vyetu. Kadhalika ajaalie yale tunayoyafanya yawe ni yenye kuafikiana na Sunnah ya Mtume wetu Muhammad (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam).

Swalah na salaam zimwendee Mtume wetu Muhammad, kizazi chake na Maswahabah zake.

01. Kuandika "Allaah" "Muhammad" Ukutani

Swali 01: Hili swali limeleta mzozo kwa watu wengi. Kulikuwa kumeandikwa neno "Allaah" na "Muhammad" kwa njia ya maneno hayo mawili kuingiliana juu ya mlango wa msikiti. Kuna ambao walisema kuwa haijuzu kuandika kwa sura kama hii na hoja yao ya kusema hivo ni kwamba kwa kuandika hivo Muhammad (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) anakuwa amefanywa katika ngazi ya Allaah, jambo ambalo haliingii akilini. Wengine wakasema kuwa kuandika hivo hakuna uharamu wowote kwa kuwa Allaah (Jalla wa 'Alaa) amefanya Jina Lake kuwa pembezoni mwa Mtume Wake Muhammad (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam). Tunaomba kutoka kwenu mwelekezo sahihi.

Jibu: Miongoni mwa mambo yaliyokuja katika Shari'ah kushuhudia kati ya upwekekaji wa Allaah na kushuhudia ujumbe kwa Muhammad (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) ni mambo yenye kwenda sambamba katika baadhi ya sehemu ikiwa ni pamoja na adhaana na Iqaamah. Vilevile katika Hadiyth ifuatayo:

"Uislamu umejengwa juu ya [mambo] matano; kushuhudia ya kwamba hakuna mungu mwenye haki ya kuabudiwa isipokuwa Allaah na kwamba Muhammad ni Mtume wa Allaah..."

Na mambo mengine pamoja na kubainisha ambayo ni wajibu kwa mja kuyaamini kwa nisba ya shahaadah hizo mbili kulingana na yale ambayo kila mmoja anastahiki kama mfano wa kauli ya mja "nashuhudia ya kwamba hapana mungu wa haki isipokuwa Allaah na kwamba Muhammad ni Mtume wa Allaah."

Ama kuhusiana na kuyaandika hayo kwa kuyachanganya hakukuthibiti kitu kutoka katika Qur-aan na Sunnah. Mbali na hilo ni kwamba jambo hilo lina khatari kubwa kwa sababu linafanana na 'Aqiydah ya manaswara ya utatu na kwamba baba, mwana na roho mtakatifu wote ni mungu mmoja. Isitoshe jambo hilo

linaashiria 'Aqiydah ambayo ni batili, nayo ni 'Aqiydah ya Wahdat-ul-Wujuud. Jengine ni kwamba jambo hilo linapelekea katika kuvuka mipaka kwa Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) na kumuabudu pamoja na Allaah (Subhhaanah).

Kujengea juu ya haya ni wajibu kukataza kuandika Jina la Allaah (Subhaanahu wa Ta'ala) na jina la Mtume Wake Muhammad (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) kwa sura kama hii ya kuandika maneno hayo mawili yakaingiliana, herufi za neno hili zikaingia kwenye neno lingine. Bali haijuzu hata kuandika "Allaah" "Muhammad" kwenye mlango wa msikiti wala mlango mwingine kutokana na utatizi tuliotaja na mengineyo.¹

02. Maana Ya Shahaadah

Swali 02: Nataka tafsiri ya hakuna mungu wa haki isipokuwa Allaah na Muhammad ni Mtume wa Allaah.

Jibu: Kuhushudia ya kwamba hakuna mungu wa haki isipokuwa Allaah na kwamba Muhammad ni Mtume wa Allaah ndio nguzo ya kwanza miongoni mwa nguzo za Uislamu. Maana ya "hakuna mungu wa haki isipokuwa Allaah" ni hakuna mwenye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Allaah. Ni ukanushaji na uthibitishaji. "Hakuna mungu wa haki..." ni kukanusha 'ibaadah zote anazofanyiwa asiyekuwa Allaah. "... isipokuwa Allaah" ni kumthibitishia 'ibaadah zote Allaah, hali ya kuwa peke yake hana mshirika.

Tunakushauri kurejea katika kitabu "Fath-ul-Majiyd" ambacho ni upambanuzi wa Kitaab-ut-Tawhiyd cha Shaykh 'Abdur-Rahmaan bin Hasan. Humo amezungumzia kwa kina hilo katika mlango wa tafsiri ya Tawhiyd na kushuhudia ya kwamba hakuna mungu wa haki isipokuwa Allaah.

Kuhusiana na neno "Muhammad ni Mtume wa Allaah" maana yake ni kukubali

¹ Uk. 40 Fatwa 8377

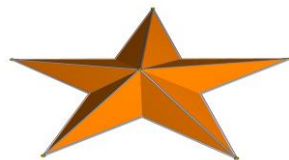
ujumbe wa Muhammad (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam), kuuamini, kuunyenyeekea kimaneno na kivitendo na kuitakidi. Vilevile kujiepusha na vitu vyote vyenye kupingana nao katika mananeo na vitendo, makusudio na mielekeo. Kwa ibara nyingine maana yake ni kumtii katika yale aliyoamrisha, kumsadikisha katika yale aliyoelezea, kujiepusha na yale aliyokataza na kuyakemea na kutomuabudu Allaah isipokuwa kwa yale aliyoweka katika Shari'ah.²

03. Shahaadah Kwanza Au Kutawadha?

Swali 03: Kafiri aliyesilimu aanze kutamka Shahaadah au atawadhe kwanza?

Jibu: Aanze kutamka Shahaadah kisha ndio atawadhe kwa ajili ya kuswali. Kuoga juu yake ni jambo lililowekwa katika Shari'ah kwa kuwa Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) aliwaamrisha baadhi ya Maswahabah kufanya hivo waliposilimu.³

04. Ambaye Alikuwa Na Zaidi Ya Wake Wane Akifa Anaswaliwa?

Swali 04: Mwenye kufa na yuko na wake watano au zaidi ni muislmu ambaye tuna haki ya kumswalia baada ya kufa kwake ilihali tunajua maneno ya Allaah (Jalla Sha'nuh):

أَفْتُوْهُمْ بَعْضَ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُوْنَ بِبَعْضٍ ۗ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا جِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

"Je, mnaamini baadhi ya Kitabu na mnakanusha baadhi yake? Basi hapana jaza'a ya anayefanya hayo miongoni mwenu isipokuwa hizaya katika dunia." (02:85)

² Uk. 42 Fatwa 6149

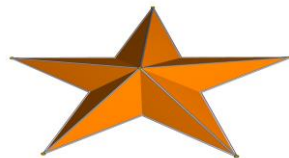
³ Uk. 43 Fatwa 7559

Jibu: Imani haithibiti mwa mwenye kutamka "Hakuna mungu wa haki isipokuwa Allaah" isipokuwa ikiwa kama ataitamka kwa *Ikhlaasw* kutoka kwenye moyo wake. Haizingatiwi mbele ya Allaah mpaka iwe hivyo. Kuhusiana na yule mwenye kuitamka duniani anataamiliwa matangamano ya muislamu hata kama atakuwa hakuitamka kwa *Ikhlaasw*. Sisi tunaangalia udhahiri na yaliyojificha tunamwaachia Allaah.

Ambaye anaitamka na akafanya mambo yenye kuitengua anakufuru. Kwa mfano mwenye kuhalalisha mambo yenye kujulikana fika [uharamu wake] katika Uislamu kama kuhalalisha uzinzi na kuwaoa Mahaarim. Miongoni mwa mambo yenye kuitengua ni kuacha swalah kwa kukusudia baada ya kufikishiwa maamrishi yake na kunasihiwa kwayo. Hii ndio kauli sahihi katika kauli za wanachuoni. Vilevile miongoni mwa mambo yenye kuivunja ni kuvaa hirizi isiyokuwa ya Qur-aan pamoja na kuamini kuwa inaathiri. Ama akiamini kuwa hirizi ni sababu tu ya kupona au inamlinda na jini na kijicho ni haramu na wala haitengui Uislamu. Lakini hata hivyo katika hali hiyo itakuwa inaingia katika shirki ndogo. Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Mwenye kutundika hirizi basi hatapata kuona haja yake kutimizwa na Allaah. Na mwenye kutundika kombe la pwani hatapata amani na utulivu kutoka kwa Allaah."

Kuhusiana na kuvaa hirizi ya Qur-aan wanachuoni wametofautiana. Hata hivyo maoni yenye nguvu ni kwamba ni haramu kutokana na ujumla wa dalili na kwa ajili ya kufunga njia inayopelekea katika kuvaa hirizi nyenginezo. Miongoni mwa mambo vilevile yanayotengua Uislamu ni kuwaomba uokozi maiti, masanamu na vitu visivyokuwa na uhai wa dhahiri miongoni mwa majina na watu au viumbe vilivyo hai na visivyokuwa mbele yako kwa mambo yasiyowezwa na yeyote isipokuwa Allaah Pekee.⁴

⁴ Uk. 50 Fatwa 5318

05. Kuwaomba Uokozi Maiti Ni Shirki Kubwa

Swali 05: Je, inajuzu kuomba uokozi kutoka kwa Mitume, mawalii na watu wema katika uhai wao na baada ya kufa kwao ili wazuie dhara na walete jambo la kheri na kutawassul vilevile katika hali hizo mbili [katika uhai wao na baada ya kufa kwao] ili watatue haja?

Jibu: Kuwaomba uokozi maiti miongoni mwa Mitume na wengineo haijuzu bali ni katika shirki kubwa.

Kuhusiana na kuomba uokozi kutoka kwa mtu aliye hai na aliye mbele yako ni sawa. Allaah (Subhaanah) amesema katika kisa cha Muusa:

فَأَسْتَعَاثَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ

"Akamsaidia yule ambaye katika kundi lake dhidi ya yule ambaye ni katika adui wake." (28:15)

Ama kuhusu kutawassul kwa walio hai au maiti miongoni mwa Mitume au wengine kwa dhati zao, haja zao au haki zao haijuzu. Bali ni katika Bid'ah na njia zinazopelekea katika shirki.⁵

06. Kuwaomba Uokozi Maiti Na Wasioonekana

Swali 06: Je, kuwaomba uokozi maiti na watu wasioonekana ni kufuru kubwa?

Jibu: Ndio, kuwaomba uokozi maiti au watu wasioonekana ni shirki kubwa inayomtoa mwenye kufanya hivo katika Uislamu. Amesema (Subhaanah):

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ ۗ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ

⁵ Uk. 55 Fatwa 5553

"Na yeyote yule anayeomba pamoja na Allaah mungu mwengine hana ushahidi wa wazi wa hilo; basi hakika hesabu yake iko kwa Mola wake. Hakika hawafaulu makafiri." (23:117)

ذَلِكُمْ اللَّهُ رُكُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ ۗ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ۚ إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ ۗ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ ۗ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ

"Huyo basi Ndiye Allaah Mola wenu, ufalme ni Wake Pekee. Na wale mnaowaomba badala Yake hawamiliki hata kijiwavu cha kokwa ya tende. Mkiwaomba, hawasikii maombi yenu, na hata wakisikia, basi [wasingeliweza] kukujibuni. Na Siku ya Qiyaamah watakanusha ushirikina wenu na wala hakuna atakayekujulisha kama Mjuzi wa vilivyodhahiri na vilivyofichikana." (35:13-14)⁶

07. Hadiyth Ya Kipofu Ni Dalili Ya Kujuzu Kuwaomba Maiti?

Swali 07: Kuna hujuma nyingi kwa Salafiyyuun na kwamba ni watu wapingaji na hawawapendi mawalii. Miongoni mwa dalili walizotumia juu ya kwamba kuomba uokozi kwa maiti inajuzu ni ile Hadiyth ya mtu kipofu aliyekomba uokozi kwa Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) baada ya kufa kwake. Nimejua kuwa Hadiyth hii ni Swahiyh jambo ambalo limesababisha kwa baadhi ya watu kuwafanya kuwa na ghera kubwa. Naomba kufaidika kwa jambo hili muhimu.

Jibu: Baada ya kamati ya wanachuoni kudurusu imejibu kuwa Hadiyth ya kipofu imepokelewa na Imaam at-Tirmidhiy kwa mlolongo wake kupitia kwa 'Uthmaan bin Haniyf (Radhiya Allaahu 'anh) ambaye ameeleza kuwa kuna kipofu aliyekuja kwa Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) na kumwambia:

"Niombee kwa Allaah aniponye." Akamwambia: "Ukipenda nitaomba na ukipenda kuwa na subira na ni bora kwako." Akamwambia: "Niombee." Akamwamrisha atawadhe vizuri na aombe kwa du'aa hii:

⁶ Uk. 57 Fatwa 9272

"Ee Allaah! Hakika mimi ninakuomba na ninaelekea Kwako kupitia Mtume Wako Muhammad, Mtume wa Rahmah. Mimi nimeelekea kwako nikimwomba Mola Wangu kwa haja yangu ili anitatulie. Ee Allaah! Niponye kwaye."

at-Tirmidhiy amesema kuwa Hadiyth ni Hasan Swahiyh Ghariyb. Hatuijui isipokuwa kwa sura hii tu kupitia Hadiyth ya Abu Ja'far al-Khitwamiy.

Tukikadiria kuwa ni Swahiyh hakuna dalili ya kipofu kumuomba du'aa Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam). Hadiyth inaonesha kuwa kipofu alimuomba Allaah (Ta'ala) kwa kumwelekea kwake Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) wakati ambapo alikuwa bado yuko hai kama jinsi alivyomuomba Allaah (Ta'ala) amtatulie haja zake kupitia du'aa ya Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam).

Katika Hadiyth hii hakuna kitu kinachotolea dalili kufahamisha kuwa inajuzu kuwaomba maiti. Abul-'Abbaas Ibn Taymiyyah (Rahimahu Allaah) amezungumza kuhusu Hadiyth hii maneno mazuri katika kitabu kinachoitwa "Qaa'idat-ul-Jaliylah fiy at-Tawassul wal-Wasiylah." Rejea kitabu hicho ili ustafidi zaidi.⁷

08. Kuswali Nyuma ya Mshirikina Haisihi

Swali 08: Ikiwa imamu wa msikiti anayaomba uokozi makaburi na anasema kuwa makaburi ya maiti hawa ni mawalii na tunawaomba uokozi kwa ajili ya ukati na kati baina yetu sisi na Allaah. Je, inajuzu kuswali nyuma ya mtu kama huyu ilihali mimi ni mtu ninayelingania katika Tawhiyd? Ninaomba mniwekee wazi zaidi juu ya jambo hili na kuhusiana na nadhiri, kuomba uokizi na Tawassul.

Jibu: Yule ambaye itakuthibitikia kuwa anawaomba uokozi maiti au anawawekea nadhiri si sahihi kuswali nyuma yake kwa kuwa ni mshirikina. Mshirikina uimamu wake na swalah yake havisihi. Haijuzu kwa muislamu kuswali nyuma yake.

⁷ Uk. 58 Fatwa 9582

Amesema (Ta'ala):

وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

"Na kama wangemshirikisha bila shaka yangeliporomoka yale yote waliyokuwa wakitenda." (06:88)

وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ بَلِ اللَّهُ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ

**"Kwa yakini umeteremshiwa Wahy na kwa wale walio kabla yako [kwamba]:
"Ukifanya shirki bila shaka zitaporomoka 'amali zako zote na bila shaka utakuwa miongoni mwa waliokhasirika. Bali Allaah Pekee mwabudu na uwe miongoni mwa wenye kushukuru." (39:65-66)⁸**

09. Mtume (‘alayhis-Salaam) Anatokamana Na Nuru Ya Allaah?

Nne: Kuhusiana na kusema kwamba Mtume (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) ni nuru kutoka katika Nuru ya Allaah, ikiwa makusudio ni kwamba ni nuru iliyotoka katika Nuru ya Allaah ni jambo linaloenda kinyume na Qur-aan. Kwani Qur-aan inaonesha kuwa Mtume (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) ni mwanaadamu. Na ikiwa makusudio ni ya kusema kuwa Mtume (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) ni nuru kwa kuzingatia Wahyi aliyokuja nao ambapo ndio ilikuwa sababu ya Kumwongoza yule amtakaye miongoni mwa viumbe, hili ni sahihi. Tumeshajibu swali hilo namna ifuatayo:

"Mtume (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) ni nuru na ni nuru ya ujumbe na uongofu ambao Allaah amemwongoza yule Amtakaye miongoni mwa waja. Ni jamob lisilokuwa na shaka ya kwamba nuru ya ujumbe na uongofu unatokamana na Allaah. Amesema (Ta'ala):

وَمَا كَانَ لِنَشْرِ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِيَدِهِ مَا يَشَاءُ ۗ إِنَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ

⁸ Uk. 63 Fatwa 9336

أَمْرِنَا ۖ مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا نَهْدِي بِهِ مَنْ نَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا ۚ وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ صِرَاطِ اللَّهِ
الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ

"Na wala haikuwa kwa mtu yeyote kwamba Allaah Amsemeze isipokuwa kwa [njia ya] *Wahy*, au kwa nyuma ya pazia, au Hutuma mjumbe Ampelekee *Wahy* kwa idhini Yake Atakavyo - hakika Yeye ni Yuko juu na ni Mwingi wa hikmah. Na hivyo ndivyo Tulivyokuletea Roho katika Amri Yetu. Hukuwa unaelewa nini Kitabu na wala iymaan, lakini Tumeijaalia kuwa ni nuru, Tunamwongoza kwayo Tumtakaye kati ya waja Wetu. Na hakika wewe bila shaka unaongoza kuelekea njia iliyonyooka - Njia ya Allaah Ambaye ni Vyake Pekee vyote vilivyomo mbinguni na vyote vilivyomo ardhini. Tanabahi! [Kuwa ni] kwa Allaah Pekee yanaishia mambo yote." (42:51-53)

Vilevile nuru hii haikuchukuliwa kutoka kwa walii wa mwisho kama wanavyodai baadhi ya wakanamungu.

Kuhusiana na mwili wake (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) umejengwa kwa damu, nyama, viungo na kadhalika. Ameumbwa kutokamana na baba na mama. Ni kiumbe ambaye hakuwepo kabla ya kuumbwa kwake.

Yaliyopokelewa kuwa kitu cha kwanza alichoumba Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) ni nuru ya Mtume Muhammad (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) au kwamba Allaah alichukua nuru ya Uso Wake na kwamba nuru hiyo aliyoichukua kwa mkono Wake ndio Muhamamad (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) na kwamba Allaah akaumba kwa nuru hiyo Mitume wengine wote au viumbe wote kutoka kwenye nuru yake (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam), haya na mfano wake hakukusihiki kutoka kwa Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam).⁹

10. Muislamu Anapewa Udhuru Kwa Kumuabudu Asiyekuwa Allaah?

Swali 10: Hapa kuna mtu amemuabudu asiyekuwa Allaah, amemuomba

⁹ Uk. 68 Fatwa 2871

asiyekuwa Allaah au amechinja kwa ajili ya Shaykh kama inavyotokea Misri. Je, mtu kama huyu anapewa udhuru kwa ujinga au hapewi udhuru kwa ujinga? Ikiwa hapewi udhuru kwa ujinga ni vipi mtu atajibu kisa cha Dhaat Anwaatw?

Jibu: Mtu ambaye 'ibaadah ni wajibu kwake hapewi udhuru kwa kuabudu, kuchinja kwa ajili ya 'ibaadah au kuweka nadhiri kwa asiyekuwa Allaah au mambo mengine miongoni mwa 'ibaadah ambazo anafanyiwa Allaah Pekee. Isipokuwa ikiwa kama atakuwa katika mji usiokuwa wa Kiislamu na hakufikiwa na Da'wah. Katika hali hii ndio anaweza kupewa udhuru kwa kutofikiwa [na ujumbe] na si kwa ajili ya ujinga peke yake. Muslim amepokea kupitia kwa Abu Hurayrah (Radhiya Allaahu 'anh) ambaye ameeleza kuwa Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Ninaapa kwa yule ambaye nafsi ya Muhammad iko Mkononi Mwake ya kwamba hatosikia yeyote katika Ummah huu kuhusu mimi, sawa awe myahudi au mnaswara, kisha akafa bila ya kuamini yale niliyotumwa nayo isipokuwa atakuwa ni katika watu wa Motoni."

Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) hakumpa udhuru yule aliyesikia kuhusu naye. Ambaye anaishi katika mji wa Kiislamu amesikia kuhusu Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam). Hivyo hapewi udhuru katika mambo yanayohusiana na misingi ya imani kwa kutoyajua.

Kuhusiana na wale waliomuomba Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) na wao awafanyie Dhaat Anwaatw ili watundike silaha zao, watu hawa ndio walikuwa karibuni wametoka katika ukafiri. Walichofanya ni kuomba tu na hawakufanya. Ikawa kilichopitika kwao ni kitu kinachoenda kinyume na Shari'ah. Pamoja na hivyo Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akawakataza na wakawa hawakufanya [walichokuwa wamekiomba].¹⁰

¹⁰ Uk. 75-76 Fatwa 4144

11. Ni Mshirikina Hata Kama Ataswali, Atafunga na Kutoa Zakaah

Swali 11: Baba yangu ana imani kwa Shaykh ambaye kishakufa ambaye kwetu anajulikana kuwa ni walii. Hivyo anatawassul kwake na anamshirikisha katika du'aa pamoja na Allaah kwa mfano kwa kusema "Ee Mola! Ee bwana 'Abdus-Salaam". Ni ipi hukumu ya Uislamu kwa hilo pamoja na kwamba anaswali, anafunga na kutoa zakaah?

Jibu: Kuwaomba maiti na watu wasioonekana miongoni mwa Mitume, mawalii na wengineo peke yao au kuwaomba pamoja na Allaah ni shirki kubwa hata kama ataswali, kufunga na kutoa zakaah. Amesema (Subhaanah):

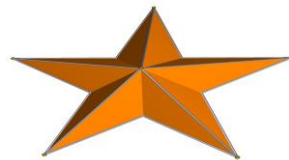
وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ ۚ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنَ الظَّالِمِينَ

"Na wala usiombe badala ya Allaah asiyekufaa [ukimwabudu] na wala asiyekudhuru [usipomwabudu]. Na ukifanya hivyo, basi hakika utakuwa miongoni mwa madhalimu." (10:106)

ذَلِكُمْ اللَّهُ رُبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ ۚ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ۚ إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ ۚ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ ۚ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ

"Huyo basi Ndiye Allaah Mola wenu, ufalme ni Wake Pekee. Na wale mnaowaomba badala Yake hawamiliki hata kijiwavu cha kokwa ya tende. Mkiwaomba, hawasikii maombi yenu, na hata wakisikia, basi [wasingeliweza] kukujibuni. Na Siku ya Qiyaamah watakanusha ushirikina wenu na wala hakuna atakayekujulisha kama Mjuzi wa vilivyodhahiri na vilivyofichikana." (35:13-14)

Aayah zinazohusiana na maana hii ni nyingi.¹¹

¹¹ Uk. 80 fatwa 6009

12. Inajuzu Kumkufurisha Mtu Sampuli Hii?

Swali 12: Kuna mtu ambaye si msomi; hajui kuandika wala kusoma na anasema "Hakuna mungu wa haki isipokuwa Allaah na kwamba Muhammad ni Mtume wa Allaah" lakini hata hivyo anatawassul kwa asiyekuwa Allaah na anasema "Ee al-Badawiy na al-Husayn! Naomba msaada" au anaweka nadhiri kwa asiyekuwa Allaah ('Azza wa Jall) na anayapapasa makaburi na ametumbukia katika shirki kubwa na si ndogo. Je, inajuzu kwetu kusema kuwa ni mshirikina au tuseme kuwa ni mjinga asiyejua Tawhiyd na tusimhukumu kufuru? Je, inajuzu kuswali nyuma yake, kumuoza na kula kichinjwa chake kwa sababu anamtaja Allaah kabla ya kuchinja?

Jibu: Kumuomba asiyekuwa Allaah ni shirki kubwa. Amesema (Ta'ala):

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ ۗ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ

"Na yeyote yule anayeomba pamoja na Allaah mungu mwengine hana ushahidi wa wazi wa hilo; basi hakika hesabu yake iko kwa Mola wake. Hakika hawafaulu makafiri." (23:117)

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ ۗ فَإِن فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنَ الظَّالِمِينَ

"Na wala usiombe badala ya Allaah asiyekufaa [ukimwabudu] na wala asiyekudhuru [usipomwabudu]. Na ukifanya hivyo, basi hakika utakuwa miongoni mwa madhalimu." (10:106)

Tawassul kuna ambayo ni shirki, haramu na nyingine Bid'ah. Zote hizi zimekatazwa.

Kuhusiana na kupapasa makaburi kuna aina ya haramu na shirki. Mwenye kutumbukia katika kitu katika shirki inatakiwa kumbainishia hukumu na dalili. Akitubu na kurejea himdi zote ni za Allaah. Na akiendelea katika shirki alizomo atafanyiwa Takfiyr. Hivyo itakuwa haijuzu kuswali nyuma ya mshirikina, kumuoza na kula kichinjwa chake hata kama atataja Jina la Allaah.¹²

¹² Uk. 81 Fatwa 631

13. Usishindikize Jeneza La Mtu Aina Hii

Swali 13: Kuna mtu amekubali neno 'Hakuna mungu wa haki isipokuwa Allaah na kwamba Muhammad ndio Mtume Wake', anatekeleza swalah kwa nyakati zake tano lakini hata hivyo anaomba kitu pamoja na Allaah (Ta'ala). Je, mtu huyo akifa ni wajibu kushindikiza jeneza lake au hapana?

Jibu: Du'aa ni aina moja miongoni mwa aina za 'ibaadah. Kufanya kitu miongoni mwa aina za 'ibaadah kumfanyia asiyekuwa Allaah ni shirki kubwa inayomtoa mtu katika Uislamu. Amesema (Ta'ala):

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ ۗ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ

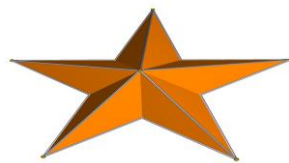
"Na yeyote yule anayeomba pamoja na Allaah mungu mwengine hana ushahidi wa wazi wa hilo; basi hakika hesabu yake iko kwa Mola wake. Hakika hawafaulu makafiri." (23:117)

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ ۗ فَإِن فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنَ الظَّالِمِينَ

"Na wala usiombe badala ya Allaah asiyekufaa [ukimwabudu] na wala asiyekudhuru [usipomwabudu]. Na ukifanya hivyo, basi hakika utakuwa miongoni mwa madhalimu." (10:106)

Bi maana katika washirikina.

Hivyo utaelewa kuwa haijuzu kumsalia anayefanya hivo na wala usishindikize jeneza lake atapokufa ilihali bado hajatubia.¹³

¹³ Uk. 88 Fatwa ya 961

14. Du'aa inairudisha Qadar?

Swali 14: Je, du'aa inarudisha Qadhwa?

Jibu: Allaah ameweka du'aa na akaiamrisha. Amesema (Ta'ala):

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ

"Na Mola wenu Amesema: "Niombeni Nitakuitikieni." (40:60)

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ ۗ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ

"Na watakapokuuliza waja Wangu kuhusu Mimi, basi Mimi niko karibu Naitikia du'aa ya muombaji anaponiomba." (02:186)

Mja akifanya sababu zilizowekwa katika Shari'ah na akaomba hilo pia ni katika Qadhwa. Hivyo ni kurudisha Qadhwa kwa Qadhwa endapo Allaah atataka kufanya hivo. Imethibiti katika Hadiyih Swahiyh kutoka kwa Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) ambaye amesema:

"Hakika mja hunyimwa riziki kwa dhambi yenye kumpata. Hakuna kinachoirudisha Qadar isipokuwa dugo'aa na hakuna kinachozidisha umri isipokuwa wema."¹⁴

15. 'Aliy (Radhiya Allaah 'anh) Analeta Manufaa Na Madhara?

Swali 15: Je, 'Aliy (Radhiya Allaahu 'anh) anaweza kumsaidia mtu wakati wa matatizo?

Jibu: Aliuawa 'Aliy (Radhiya Allaahu 'anh) pasi na kujua mipango ya aliyemuua na hakuweza kujitetea mwenyewe. Vipi anaweza kudai kuwa anaweza kuzuia

¹⁴ Uk. 91-92 fatwa 8946

majanga baada ya kufa kwake ilihali hakuweza kuyazuia wakati wa uhai wake? Mwenye kuamini kuwa yeye, au maiti wengine, analeta au kusaidia kuleta manufaa au kuzuia madhara basi mtu huyo ni mshirikina. Kwa sababu jambo hilo ni kazi ya Allaah (Subhaanah) Pekee. Mwenye kumpa sifa hiyo mwingine na huku anaitakidi au akaomba kinga naye basi amemfanya kuwa ni mungu. Amesema (Ta'ala):

وَإِن يَّمْسَسْكَ اللَّهُ بَصُورًا فَلَا يَكْشِفُ لَهُ إِلَّا هُوَ ۗ وَإِن يَّمْسَسْكَ بَصُورًا فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

"Na Allaah Akikugusisha dhara, basi hakuna wa kuiondoshia isipokuwa Yeye; na Akikugusisha kheri, basi Yeye juu ya kila kitu ni Muweza." (06:17)¹⁵

16. Ni Ipi Hukumu Ya Kumuwekea Nadhiri Asiyekuwa Allaah?

Swali 16: Ni ipi hukumu ya kuweka nadhiri kwa asiyekuwa Allaah?

Jibu: Kuweka nadhiri kwa asiyekuwa Allaah ni shirki kwa kuwa ndani yake kuna kumuadhimisha yule mwenye kuwekewa nadhiri na kujikurubisha kwake kwa kufanya hivo. Vilevile kutekeleza nadhiri ni 'ibaadah ikiwa nadhiri hiyo ni utiifu. 'Ibaadah ni wajibu afanyiwe Allaah peke yake kutokana na dalili nyingi. Miongoni mwazo ni Kauli Yake (Ta'ala):

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ

"Na Hatukutuma kabla yako Mtume yeyote isipokuwa Tulimfunulia Wahy ya kwamba hakuna mungu wa haki isipokuwa Mimi - basi Niabuduni." (21:25)

Kumtekelezea nadhiri hiyo mwingine asiyekuwa Allaah ni shirki.¹⁶

¹⁵ Uk. 101

¹⁶ Uk. 112 Fatwa 3863

17. Nadhiri Na Kichinjwa Kwa Ajili Ya Asiyekuwa Allaah Hakifungiki

Swali 17: Kuweka nadhiri kwa asiyekuwa Allaah ni batili na haifungiki. Kwa mfno mtu akiweka nadhiri ya mnyama kwa Shaykh Muhy-id-Diyn au 'Abdul-Qaadir ili aweze kutoa nyama yake kwa mafakiri kwa kunuia thawabu zake zimwendee Shaykh. Kwa kufanya hivo wanaamini kuwa baraka za nadhiri hiyo inapatikana kutoka kwa Shaykh. Je, nadhiri kama hizi zinafungika? Ikiwa hazifungiki ni halali kula nyama za wanyama hawa zilizowekewa nadhiri? Je, kile kilichowekewa nadhiri kinaingia katika Kauli ya Allaah (Ta'ala):

وَمَا أَهْلًا لِّغَيْرِ اللَّهِ بِهِ

"... na kilichotajiwa katika kuchinjwa kwake asiyekuwa Allaah" (05:03)

Pamoja na kuwa wanyama waliowekewa nadhiri ni wanyama ambao ni twahara. Je, itakuwa ni haramu kwa sababu ya nadhiri ya batili?

Jibu: Mosi ni kuwa kuweka nadhiri na kuchinja kwa ajili ya Allaah ni 'ibaadah miongoni mwa 'ibaadah. Haijuzu kufanya kitu katika hayo kumfanyia asiyekuwa Allaah (Subhaanahu wa Ta'ala). Mwenye kuweka nadhiri kwa asiyekuwa Allaah au akachinja kwa ajili ya asiyekuwa Allaah basi atakuwa ameshirikisha katika 'ibaadah ya Allaah wengine pamoja na Allaah. Dhambi inakuwa kubwa na khatari zaidi pale atapoitakidi kuwa nadhiri au kichinjwa cha maiti ya kwamba kinanufaisha na kudhuru. Kwa sababu hiyo itakuwa ni shirki katika Rubuubiyyah ikiambatana na shirki katika 'ibaadah.

Pili ni kwamba kuweka nadhiri kwa asiyekuwa Allaah haifungiki. Ni batili. Vilivyowekewa nadhiri kwa asiyekuwa Allaah miongoni mwa vyakula vya halali au wanyama ambao ni halali kuwala, hata kama kuchinjwa kwake hakukutimia, hiyo ni ya mwenye nayo. Lau ataichinja kwa ajili ya asiyekuwa Allaah itakuwa ni nyamafu na hivyo itakuwa ni haramu kwake na kwa wengine kuila. Katika hali

hiyo itakuwa inaingia katika Aayah iliyotajwa.¹⁷

18. Ni Ipi Hukumu Ya Kuyaomba Na Kutufu Kwenye Makaburi?

Swali 18: Ni ipi hukumu ya kuyaomba msaada makaburi ya mawalii, kutufu kwayo, kutafuta baraka kwa miti yake, kuyawekea nadhiri, kujidhalilisha kwenye makaburi yao na kumuomba Allaah kupitia kwayo?

Jibu: Kuyaomba msaada makaburi ya mawalii, kuyawekea nadhiri, kumuomba Allaah kupitia kwa maiti hao ni shirki kubwa. Shirki hiyo inamtoa mwenye nayo katika Uislamu. Shirki hiyo inawajibisha kumuweka milele Motoni yule mwenye kufa juu yake.

Kuhusu kutufu kwenye makaburi au kujidhalilisha kwayo ni Bid'ah. Ni haramu kufanya hivo. Ni njia kubwa inayopelekea kumuabudu mwenye kaburi hilo badala ya Allaah. Vilevile inaweza kuwa shirki kwa dhati yake ikiwa kama kwa kufanya hivo ataamini kuwa maiti analeta manufaa au kumzuia na madhara au kutufu kwake akakusudia kujikurubisha kwa maiti huyo.¹⁸

19. Kumchinjia Anayedaiwa Kuwa Ni Walii

Swali 19: Ni ipi hukumu ya kumchinjia maiti ambaye anadaiwa kuwa ni walii wa Allaah na amejengewa kuta?

Jibu: Kumchinjia maiti uliyemtaja ambaye kunadaiwa kuwa ni walii wa Allaah ni

¹⁷ Uk. 113 Fatwa 4299

¹⁸ Uk. 113-114 Fatwa 5000

aina miongoni mwa aina za shirki. Mwenye kumchinjia walii huyo ni mshirikina aliyelaaniwa. Mnyama huyo ni nyamafu na ni haramu kwa muislamu kumla. Amesema (Ta'ala):

لَحْرَمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخَنزِيرِ وَمَا أُهْلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى
النُّصَبِ

"Mmeharamishiwa nyamafu [mzoga], na damu, na nyama ya nguruwe, na kilichotajiwa katika kuchinjwa kwake asiyekuwa Allaah. Na [mnyama aliyeuawa] kwa kunyongwa, na [aliyekufa kwa] kupigwa, na kwa kuporomoka, na kwa kupigwa pembe [na mnyama mwengine], na aliyeliwa na mnyama mwitu [akafa] - isipokuwa mliyewahi kumchinja - na [pia mmeharamishiwa] waliochinjwa kwa ajili ya mizimu." (05:03)

'Aliy (Radhiya Allaahu 'anh) ameeleza kuwa Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Allaah amemlaani mwenye kuchinja kwa ajili ya asiyekuwa Allaah."¹⁹

20. Mwenye Kumchinjia Asiyekuwa Allaah Amelaaniwa

Swali 20: Ni ipi hukumu ya Allaah kwa yule anayeyachinjia makaburi, anayaomba uokozi na msaada wakati wa manufaa na madhara?

Jibu: Kuyachinjia makaburi ni shirki kubwa. Mwenye kufanya hivo amelaaniwa. 'Aliy (Radhiya Allaahu 'alayhi wa sallam) ameeleza kuwa Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Allaah amemlaani mwenye kuchinja kwa ajili ya asiyekuwa Allaah."

Swali: Ni ipi hukumu kwa mwenye kula katika vichinjwa hivi?

¹⁹ Uk. 120 Fatwa 477

Jibu: Mwenye kula katika vichinjwa hivi anapata dhambi. Amesema (Ta'ala):

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ الْمَيْتَةُ وَالِدَمُّ وَالْحَنْزِيرُ وَمَا أَهَلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ

"Mmeharamishiwa nyamafu [mzoga], na damu, na nyama ya nguruwe, na kilichotajiwa katika kuchinjwa kwake asiyekuwa Allaah. Na [mnyama aliyeuawa] kwa kunyongwa, na [aliyekufa kwa] kupigwa, na kwa kuporomoka, na kwa kupigwa pembe [na mnyama mwingine], na aliyeliwa na mnyama mwitu [akafa] - isipokuwa mliyewahi kumchinja." (05:03)²⁰

21. Kitendo Cha Mtume Kumchinjia Khadiyjah Ni Hoja Kwa Makhurafi?

Swali 21: Baadhi ya watu wanasema kuwa Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alikuwa akichinja na kumtolea swadaqah Khadiyjah na wamefanya hiyo ni hoja juu ya kuchinja kwenye makaburi na wao wanasema kuwa wanawatolea swadaqah. Je, inajuzu?

Jibu: Kitendo cha Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) sio kama kitendo kilichotajwa kwenye swali. Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) hakuchinja kwenye makaburi na wala hakutabarruk kwa watu wema. Bali alichinja kwa ajili ya kujikurubisha kwa Allaah na kuigawa kwa nia ya kumtolea swadaqah Khadiyjah (Radhiya Allaahu 'anhaa).

Kuhusu watu wa Bid'ah wanachinja kwenye makaburi kwa lengo la kujikurubisha kwa yule aliyezikwa humo ndani na kwa kutaraji kupata baraka za mwenye kaburi hilo. Hii ni shirki hata kama mtu ataitoa swadaqah ile nyama ya kaburi.²¹

²⁰ Uk. 124-125 Fatwa 7267

²¹ Uk. 128 fatwa 6949

22. Kuhalalisha Kichinjwa Cha Mshirikina Kwa Kuwa Ametaja Jina La Allaah

Swali 22: Mwenye kuhalalisha kichinjwa cha mshirikina kwa kutumia Kauli ya Allaah (Ta'ala):

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ

"Basi kuleni [nyama] iliyotajiwa Jina la Allaah mkiwa nyinyi ni wenye kuziamini Aayaat Zake." (06:118)

Anasema kuwa Aayah hii haihitajii tafsiri yoyote. Ameng'ang'ania Aayah hii na hasikii neno la yeyote yule. Je, mtu huyu anakuwa kafiri?

Jibu: Mwenye kuhalalisha kichinjwa cha mshirikina aliyefanya shirki kubwa kwa sababu ametaja jina la Allaah amekosea. Lakini hata hivyo sio kafiri kwa kuwepo utata. Lakini hana hoja yoyote katika Aayah. Kwa sababu ujumla wake unawekwa maalum kwa dalili za kijumla zenye kuharamisha kichinjwa cha mshirikina. Yule ambaye ana nguvu katika kubainisha na akajua hilo kutoka kwa mtu huyo, basi ni juu yake kumwelekeza.²²

23. Kumchinjia Mgeni Au Ndugu Ni Shirki?

Swali 23: Kuchinja kwa ajili ya asiyekuwa Allaah ni haramu na shirki. Ni ipi hukumu ya Shari'ah juu ya kumchinjia mgeni au ndugu?

Jibu: Kuchinja kwa ajili ya kujikurubisha kwa yule unayemchinjia, kwa ajili ya

²² Uk. 130 fatwa 4246

kuleta manufaa na kuzuia madhara, ni shirki. Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amemlaani mwenye kuchinja kwa ajili ya asiyekuwa Allaah.

Ama kuhusu kuchinja kwa jina la Allaah (Ta'ala) kwa ajili ya kumlishiza mgeni au ndugu ni sawa.²³

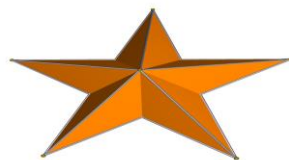

24. Kichinjwa Cha Kwenye Maulidi Haifai Kukila

Swali 24: Je, inajuzu kula nyama iliyochinjwa kwenye Maulidi ya Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) au Maulidi nyinginezo?

Jibu: Vyenye kuchinjwa kwenye Maulidi ya Mtume au walii kwa ajili ya kumuadhimisha ni katika vilivyochinjwa kwa ajili ya asiyekuwa Allaah, jambo ambalo ni shirki. Haijuzu kuila. Imethibiti kuwa Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Allaah amemlaani mwenye kuchinja kwa ajili ya asiyekuwa Allaah."²⁴

25. Kuvua Viatu Na Kuinama Wakati Wa Kumsalimia Mtu

Swali 25: Je, katika Uislamu pindi mmoja anapomsalimia ndugu yake inafaa kwake kumuinama kwa kumuadhimisha au akavua viatu vyake na akamuinama kwa kumuadhimisha? Yote haya ni katika desturi ya mababu zetu.

Jibu: Haijuzu kuinama wakati wa kusalimia na kuvua viatu kwa ajili yake.²⁵

²³ Uk. 129

²⁴ Uk. 135 fatwa 10685

26. Inafaa Wanafunzi Kusimama Pindi Mwalimu Anapoingia Klasini?

Swali 26: Imepokelewa kuwa siku moja Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alilitokea kundi la Maswahabah ambapo wakawa wamesimama kwa ajili yake. Akawaambia:

"Msisimame kama wanavyosimama waajemi wakiadhimishana wao kwa wao."

- a) Ni ipi hukumu ya Uislamu kwa wanafunzi kusimama kwa ajili ya waalimu wakati wanapoingia klasini. Je, ni kitendo kinachojuzu au hapana?
- b) Watu kusimamiana wao kwa wao kwenye vikao wakati wa kusalimiana na kupeana mikono ni jambo limekatazwa?

Jibu: Uongofu bora ni wa Muhammad (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam), uovu wa mambo ni ya kuzua, karne bora ni ile aliyokuwemo Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) na karne ya kufuatia kama ilivyothibiti kutoka kwake (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam). Katika hili msimamo wake (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) ilikuwa wakati anapowajia hawamsimamii kutokana na vile walivyokuwa wanajua kuwa anachukia hilo. Kwa hivyo haifai kwa mwalimu huyu kuwaamrisha wanafunzi kusimama kwa ajili yake. Vilevile haifai kwa wanafunzi kutekeleza akiwaamrisha kufanya hivo kwa kuwa hakuna utiifu kwa kiumbe katika kumuasi Muumba.²⁶

²⁵ Uk. 147 Fatwa 7113

²⁶ Uk. 148-149 Fatwa 2378

27. Ni Ipi Hukumu Ya Kombe?

Swali 27: Ni ipi hukumu ya kuandika kitu katika Qur-aan tukufu na kunywa? Mimi nimeona watu wanafanya hivo.

Jibu: Hakuna kitu katika hayo kilichothibiti kutoka kwa Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam), wala kutoka kwa makhaliyfah wake waongofu wala Maswahabah zake wengine (Radhiya Allaahu 'anhum). Kuacha kufanya hivo ndio bora zaidi na Allaah ndiye anajua zaidi.²⁷

28. Inafaa Kutumia Jini Wakati Wa Ruqyah?

Swali 28: Ni ipi hukumu ya dini kwa wale wenye kuwasomea watu Aayah za Allaah tukufu na baadhi yao wanahudhuria na wanashuhudia jini na wanachukua ahadi kwao kutowasumbua wale anaowasomea?

Jibu: Muislamu kumsomea ndugu yake kisomo cha Qur-aan ni jambo limewekwa katika Shari'ah. Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) ameidhinisha Ruqyah maadamu sio shirki.

Kuhusiana na mwenye kutumia jini, akawashuhudisha na akachukua ahadi kutoka kwao kutomgusa na kumsumbua yule mtu aliyesomewa Qur-aan ni jambo lisilojuzu.²⁸

²⁷ Uk. 161 fatwa 6779

²⁸ Uk. 163 fatwa 7804

29. Kidhibiti Cha Ruqyah Inayofaa

Swali 29: Je, inajuzu kwa muislamu kutumia aina yoyote ile ya Ruqyah?

Jibu: Ruqyah inayojuzu ni ile isiyokuwa na shirki; kama Suurah na Aayah za Qur-aan na Adhkaar zilizothibiti kutoka kwa Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam). Haijuzu kutumia yale yaliyo na shirki; kama kumkinga mgonjwa kwa majina ya majini na watu wema na kwa [maneno] yasiyofahamika maana yake kwa kuchelea isijekuwa shirki. Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Ni sawa kutumia Ruqyah midhali hakuna shirki."

Ameipokea Muslim.

Swali: Je, inajuzu kwa muislamu kuomba kwa Majina ya Allaah (Ta'ala) ili kuponya maradhi?

Jibu: Inajuzu kufanya hivo. Allaah (Ta'ala) amesema:

وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا

"Na Allaah Ana Majina Mazuri kabisa, basi muombeni kwayo." (07:180)

Vilevile kwa kuthibiti hilo kutoka kwa Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam). Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) aliwasomea baadhi ya watu kwa kusema:

"Ondosha ugonjwa, Mola wa watu, ponya hakika Wewe ndiye mponyaji. Hakuna dawa isipokuwa dawa Yako."²⁹

²⁹ Uk. 167 fatwa 9120

30. Jini Linaweza Kumuathiri Mwanaadamu?

Swali 30: Jini ana taathira kwa mtu au mtu kumuathiri jini na kijicho kina taathira kwa yule mkusudiwa?

Jibu: Jini kumuathiri mtu na mtu kumuathiri jini na taathiri ya kijicho kwa yule mkusudiwa yote hayo ni mambo yanayotokea na ni yenye kujulikana. Lakini hata hivyo yote hayo yanakuwa kwa idhini ya Allaah (Subhaanahu wa Ta'ala) ya kilimwengu iliyokadiriwa na sio idhini Yake ya Kishari'ah.

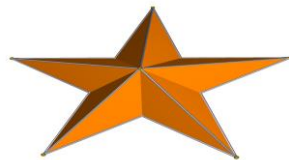
Ama kuhusu taathira ya kijicho kwa yule anayemfanyia kijicho ni jambo limethibiti kimatendo na linatokea kwa watu. Imesihi kutoka kwa Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) ya kwamba amesema:

"Kijicho (al-'Ayn) ni kweli. Lau kungelikuwa na kitu chenye kuitangulia Qadar basi kijicho kingeliitangulia."

Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Hakuna Ruqyah isipokuwa ni kutokamana na kijicho na homa."

Hadiyth zenye kuhusiana na mada hii ni nyingi. Tunamuomba Allaah afya na thabati katika haki.³⁰

31. Inajuzu Kuliunguza Jini Ili Litoke Kwa Mgonjwa?

³⁰ Uk. 174 fatwa 3624

Swali 31: Kuna mwanamke yuko na jini la kike na pindi lile jini la kike linapopigwa halitaki kutoka kwa yule mwanamke muislamu. Katika hali hii inajuzu kuliunguza na moto mpaka litoke kwa yule mwanamke muislamu?

Jibu: Ni haramu kuliunguza na moto kabisa. Kwa sababu hakuna mwenye kuadhibu kwa moto isipokuwa Allaah Pekee.³¹

32. Ni Ipi Hukumu Ya Hirizi?

Swali 32: Ni ipi hukumu ya Ruqyah na hirizi?

Jibu: Ruqyah imewekwa katika Shari'ah ikiwa ni kwa Qur-aan, Majina ya Allaah mazuri na du'aa zilizowekwa katika Shari'ah pamoja na kuitakidi kuwa ni sababu tu na kwamba mwenye kumiliki madhara na manufaa ni Allaah (Subhaanah). Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Hakuna neno kwa Ruqyah maadamu sio shirki."

Ameipokea Muslim na wengine.

Vilevile (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) aliwahi kusomea na yeye mwenyewe kusomewa.

Kuhusu Ruqyah iliyokataza ni ile inayoenda kinyume na tuliyoyasema. Hivyo ndivyo wamevyosema wanachuoni.

Kuhusu kuvaa hirizi haijuzu, sawa ikiwa ni hirizi ya Qur-aan au kitu kingine kutokana na jumla ya Hadiyath zilizothibiti juu ya hilo.³²

³¹ Uk. 188 fatwa 7501

³² Uk. 207 fatwa 3189

33. Inajuzu Kuswali Nyuma Ya Imamu Anayewaandikia Watu Hirizi?

Swali 33: Kuna mtu, ambaye ni imamu wa msikitini, anaandika hirizi. Je, inajuzu kuswali nyuma yake?

Jibu: Inajuzu kuswali nyuma ya ambaye anaandika hirizi ya Qur-aan na du'aa zilizowekwa katika Shari'ah. Lakini pamoja na hivyo haifai kwake kuziandika kwa kuwa hajuzu kuzivaa.

Ama ikiwa hirizi hizi zina mambo ya shirki hakuwaliwi nyuma ya yule mwenye kuziandika na ni wajibu kumbainishia ya kwamba ni shirki. Ambaye ni wajibu kumbainishia ni yule anayemfunza.³³

34. Inajuzu Kuswali Na Hirizi?

Swali 34: Je, inajuzu kuswali na hirizi au hapana?

Jibu: Wanachuoni wameafikiana juu ya uharamu wa kuvaa hirizi ikiwa sio ya Qur-aan na wakatofautiana ikiwa ni ya Qur-aan; kuna waliojuzisha kuivaa na wengine wakakataza kuivaa. Kauli inayosema kuwa haifai ina nguvu zaidi kutokana na ujumla wa Hadiyth na kuziba njia. Kujengea juu ya hilo ni jambo linalokuja nafasi ya mbele kabisa kutojuzu kuivaa wakati wa swalah.³⁴

³³ Uk. 212 fatwa 2853

³⁴ Uk. 212 fatwa 4503

35. Inajuzu Kumfanyia Rukuu' Mzazi?

Swali 35: Je, inajuzu kumfanyia Rukuu' yeyote kwa mfano wazazi wawili?

Jibu: Haijuzu, bali kufanya hivo ni shirki. Rukuu' ni 'ibaadah anayofanyiwa Allaah kama mfano wa Sujuud. Hivyo haijuzu kumfanyia asiyekuwa Allaah.³⁵

36. Inafaa Kuapa Kwa Asiyekuwa Allaah?

Swali 36: Je, inajuzu kuapa kwa asiyekuwa Allaah?

Jibu: Haijuzu kuapa kwa asiyekuwa Allaah. Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Tanabahini! Allaah anakukatazeni kuapa kwa baba zenu. Mwenye kutaka kuapa basi naape kwa Allaah au anyamaze."

Ameipokea al-Bukhaariy na Muslim.

Katika upokezi wa Abu Daawuud na an-Nasaa'iy kupitia kwa Abu Hurayrah (Radhiya Allaahu 'anh) *Marfuu'ah* imekuja:

"Msiape kwa baba zenu wala mama zenu na wala msiape kwa Allaah isipokuwa muwe ni wakweli."

Abu Daawuud na at-Tirmidhiy wamepokea kwa mlolongo wa wapokezi Swahiyh

³⁵ Uk. 221-222 fatwa 9868

ya kwamba Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

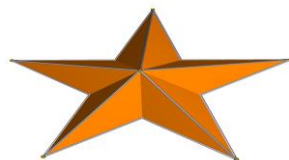
" Mwenye kuapa kwa asiyekuwa Allaah amekufuru na kufanya shirki." ³⁶

37. Kuswali Nyuma Ya Imamu Anayeapa Kwa Asiyekuwa Allaah

Swali 37: Je, inajuzu kuswali nyuma ya ambaye anaapa kwa asiyekuwa Allaah, anavaa hirizi na ana imani fulani kwa Shaykh miongoni mwa Mashaykh wa Suufiyyah?

Jibu: Kuapa kwa asiyekuwa Allaah inaweza kuwa shirki kubwa na inaweza vilevile kuwa shirki ndogo kutegemea na kile kilicho kwenye moyo wa muapaji. Kadhalika hirizi kuna ambayo ni shirki kubwa na nyingine shirki ndogo. Vilevile kuwa na imani kwa Shaykh wa Suufiyyah hukumu ni yenye kutofautiana kutegemea na imani yake. Wewe hukubainisha hali yake katika swali. Lakini hata hivyo inatakiwa kumnasihi imamu huyu kutokana na yale anayofanya ambayo hayamridhishi Allaah; akikubali nasaha vizuri, la sivyo aswali nyuma ya mwingine.³⁷

38. Kuapa Kwa Qur-aan

Swali 38: Je, inajuzu kuapa kwa Qur-aan na kuapa kwa asiyekuwa Allaah?

Jibu: Inajuzu kuapa kwa Qur-aan kwa kuwa ni Maneno ya Allaah. Maneno Yake ni Sifa miongoni mwa Sifa Zake (Ta'ala).

³⁶ Uk. 231 fatwa 3760

³⁷ Uk. 233 fatwa 4876

Ama kuhusu kuapa kwa asiyekuwa Allaah haijuzu. Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

“Mwenye kuapa kwa asiyekuwa Allaah amefanya shirki.”³⁸

39. Kuswali Kwenye Msikiti Ulio Na Kaburi 1

Swali 39: Je, inajuzu kuswali kwenye msikiti ambapo kumezikwa maiti kutokana na udharurah wa kutokuwepo msikiti mwingine pamoja na kujua kuwa ikiwa sintoswali kwenye msikiti huu basi sintoswali mkusanyiko na Ijumaa?

Jibu: Ni wajibu kuliondosha kaburi la huyo aliyezikwa humo na kulipeleka makaburini na kumzika huko. Haijuzu kuswali ndani ilihali kaburi liko ndani yake. Ni wajibu kwako kutafuta msikiti mwingine uweze kuswali Ijumaa na mkusanyiko kiasi na utakavyoweza.³⁹

40. Kuswali Kwenye Msikiti Ulio Na Kaburi 2

Swali 40: Ni ipi hukumu ya kuswali kwenye msikiti ulio na makaburi na *maqaamaat*?

Jibu: Haijuzu kwa muislamu kuswali kwenye msikiti uliojengwa juu ya makaburi. Asli ya hilo ni dalili zenye kuonesha makatazo ya kujenga misikiti kwenye

³⁸ Uk. 235-236 fatwa 9688

³⁹ Uk. 267 fatwa 6425

makaburi. Moja katika hizo ni ile iliyothibiti katika “as-Swahiyyh” ya al-Bukhaariy na Muslim kupitia kwa ‘Aaishah (Radhiya Allaahu ‘anhaa) ya kwamba Umm Salamah alimweleza Mtume wa Allaah kuhusu kanisa aliloliona Uhabeshi na mapicha [masanamu] yaliyokuwemo ndani ambapo akawa amesema:

“Hao ni viumbe waovu kabisa mbele ya Allaah.”

Nyingine ni ile iliyopokelewa na Ahl-us-Sunan kupitia kwa Ibn ‘Abbaas (Radhiya Allaahu ‘anhumaa) ambaye amesema:

“Mtume (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) amewalaani wanawake wenye kuyatembelea makaburi, wale wenye kufanya ni mahala pa kuswali na wenye kuyawekea mataa.”

Imethibiti katika “as-Swahiyyh” ya al-Bukhaariy na Muslim kupitia kwa ‘Aaishah (Radhiya Allaahu ‘anhaa) ambaye ameeleza kuwa Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) amesema:

“Allaah awalaani mayahudi na manaswara, wameyafanya makaburi ya Mitume wao kuwa ni mahala pa kuswalia.”⁴⁰

41. Misikiti Inayofungua Njia Ya Shirki

Swali 41: Ni ipi hukumu ya kujenga misikiti kwenye makaburi na ni ipi hukumu ya kuibomoa?

Jibu: Haijuzu kujenga misikiti kwenye makaburi. Mtume (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) amekataza kufanya makaburi ni mahapa pa kuswali na amemlaani mwenye kufanya hivo. Hilo linahusu kujenga misikiti kwenye makaburi na kuswali ndani yake.

⁴⁰ Uk. 267-268 fatwa 3315

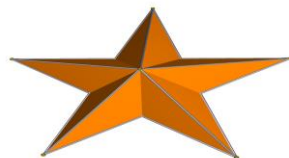
Msikiti ukijengwa kwenye makaburi ni wajibu kuubomoa. Kwa sababu msikiti huo umeasisiwa kinyume na njia ya Kishari'ah. Sababu nyingine kubakia kwenye msikiti huo na kuswali ndani yake ni njia inayopelekea katika shirki.⁴¹

42. Kuchangia Kujenga Misikiti Ilio Na Makaburi

Swali 42: Watu wa mji wetu wamebomoa msikiti ili waujenge upya. Msikiti huu ulikuwa umejengwa juu ya kaburi. Baada ya kuanza ujenzi walirudisha jengo hilo kwenye kaburi lile na hawakuliweka nje ya msikiti. Ni ipi hukumu ya kujitolea kwa msikiti huu na inajuzu kuswali ndani yake baada ya kuujenga kwenye kaburi kwa vile kaburi liko kwenye chumba na mlango wake wa kuingilia unapitia msikitini?

Jibu: Ikiwa hali ya mambo ni kama ulivyosema haijuzu kujitolea kujenga msikiti huu wala kushiriki katika kuujenga. Vilevile haijuzu kuswali ndani yake. Bali lililo la wajibu ni kuubomoa.⁴²

43. Mtume Muhammad Ndio Kiumbe Cha Kwanza Kuumbwa?

Swali 43: Je, bwana wetu Mtume Muhammad (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) ndio kiumbe cha kwanza cha Allaah au ni bwana wetu Aadam?

Jibu: Kiumbe cha kwanza katika watu ni Aadam ('alayhis-Swalaatu wa sallam) kwa maafikiano ya waislamu na udhahiri wa Qur-aan. Mtume wetu (Swalla

⁴¹ Uk. 272 fatwa 4874

⁴² Uk. 272 fatwa 5093

Allaahu 'alayhi wa sallam) ni mwanaadamu kutokana na asli ya Aadam.

Kuhusiana na msemo wa baadhi ya wajinga ya kwamba Mtume wetu (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) ndio kiumbe cha kwanza, ameumbwa kutoka kwenye nuru ya Allaah au kutoka kwenye nuru ya 'Arshi, maneno yake ni batili kabisa yasiyokuwa na msingi wowote wa usahihi.⁴³

44. Mtume Muhammad Ameumbwa Kutoka Kwenye Nuru Ya Allaah?

Swali 44: Nimemsikia mwalimu mwenye kusema kuwa Muhammad (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) ameumbwa kutoka kwenye nuru ya Allaah. Je, hili ni sahihi?

Jibu: Kauli ya mwalimu huyu ni ya makosa. Inaenda kinyume na dalili za Qur-aan na Sunnah. Hakika dalili, hisia na yenye kushuhudiwa vyote vinatolea dalili kuonyesha kuwa ameumbwa kutokana na baba na mama ambao ni 'Abdullaah bin 'Abdil-Muttwalib na Aaminah bint Wahb. Ukoo wake ni wenye kujulikana.⁴⁴

45. Abu Twaalib Alikufa Muumini Au Kafiri?

Swali 45: Je, Abu Twaalib alikufa hali ya kuwa ni kafiri au muumini?

Jibu: Abu Twaalib bin 'Adil-Muttwalib bin Haashim alikufa hali ya kuwa ni kafiri. Amesema (Ta'ala) kumwambia Mtume Wake (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam)

⁴³ Uk. 307 fatwa 3091

⁴⁴ Uk. 309 fatwa 6793

juu ya Abu Twaalib:

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ

"Hakika wewe huwezi kumwongoza umpendaye." (28:56)

Vilevile Allaah amemuonya Mtume Wake (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) kumuombea msamaha pale aliposema:

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولِي قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

"Haimpasi Nabii na wale walioamini kuwaombea msamaha washirikina japokuwa ni jamaa zao wa karibu baada ya kuwabainikia kwamba wao ni watu wa [Moto wa] *al-Jahiym*." (09:113)

al-Bukhaariy na Muslim wamepokea ya kwamba Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) alimwendea ami yake Abu Twaalib wakati alipokuwa katika hali ya kutaka roho, hapo alikuwepo 'Abdullaah bin Umayyah na Abu Jahl ambapo akamwambia:

"Ee ami yangu! Sema 'hanapa mungu mwenye haki ya kuabudiwa isipokuwa Allaah` ni neno ambalo nitakutetea nalo mbele ya Allaah." Wakamwambia: "Hivi kweli unataka kuacha dini ya 'Abdul-Muttwalib?" Hatimaye akakataa kusema hanapa mungu mwenye haki ya kuabudiwa isipokuwa Allaah". Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) akasema: "Nitakuombea msamaha midhali sijakatazwa. Ndipo Allaah ('Azza wa Jall) akateremsha:

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولِي قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

"Haimpasi Nabii na wale walioamini kuwaombea msamaha washirikina japokuwa ni jamaa zao wa karibu baada ya kuwabainikia kwamba wao ni watu wa [Moto wa] *al-Jahiym*."

Akateremsha kuhusu Abu Twaalib:

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۗ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

"Hakika wewe huwezi kumwongoza umpendaye, lakini Allaah ndiye

anamwongoza Amtakaye, Naye Anawajua zaidi waongokao."⁴⁵

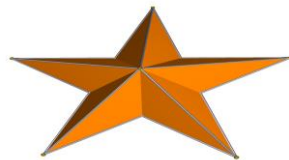

46. Tawassul Ni Suala La Fiqh Au 'Aqiydah?

Swali 46: Baadhi ya wanachuoni wanasema Tawassul ni suala la ki-Fiqh na sio la ki-'Aqiydah. Vipi kuhusu hilo?

Jibu: Kutawassul katika du'aa kwa jaha ya Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam), dhati yake au manzilah yake ni kitu hakikuwekwa katika Shari'ah. Ni njia inayopelekea katika shirki. Utafiti katika suala hili ili kubainisha haki [imetubainikia kuwa] ni suala la ki-'Aqiydah.

Kuhusu kutawassul kwa Allaah kwa Majina Yake, Sifa Zake, kwa kumfuata Mtume na kwa matendo juu ya 'Aqiydah na hukumu alizokuja nazo ni jambo lililowekwa katika Shari'ah.⁴⁶

47. Ni Kweli Inafaa Kujifunza Uchawi Pasina Kuutendea Kazi?

Swali 47: Nimemsikia mtu akisema ya kwamba Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Jifunzeni uchawi na wala msiufanyie kazi."

Je, Hadiyth hii ni Swahiyh?

⁴⁵ Uk. 327 fatwa 5656

⁴⁶ Uk. 347 fatwa 6949

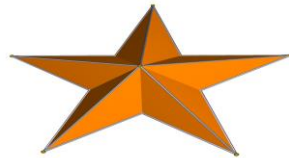
Jibu: Haikusihi kutoka kwa Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) kutokana na tunavyojua. Ni maneno yaliyoundwa.⁴⁷

48. Inafaa Kutibu Uchawi Kwa Uchawi?

Swali 48: Ikitubainikia kuwa kuna mtu amemfanyia uchawi mtu mwengine ni vipi tutabatilisha kitendo chake katika Shari'ah?

Jibu: Kutumia uchawi ni haramu bali ni kufuru kubwa. Haijuzu kutumia uchawi ili kuzingua uchawi mwingine. Lakini aliyefanyiwa uchawi anatibiwa kwa Ruqyah na du'aa za Kishari'ah zilizothibiti katika Qur-aan na katika Sunnah.⁴⁸

49. Viongozi Wa Kiislamu Ni Mawalii Wa Allaah?

Swali 49: Je, ni sahihi ya wanayosema baadhi ya waislamu kuwa viongozi wa waislamu ni katika mawalii wa Allaah hata kama watakuwa watenda maovu wakubwa?

Jibu: Maneno haya si sahihi. Faasiq ni Faasiq sawa akiwa ni katika viongozi waliotangulia au waliokuja nyuma au wengine. Walii, sawa ikiwa ni katika zama za hapo kale au zitazokuja nyuma, bado ni walii. Zama hazibadilishi sifa za mtu, uwalii wake wala ufuska wake. Mawalii wa Allaah ni wale wenye imani na taqwa. Amesema (Ta'ala) katika Suurah Yuunus:

⁴⁷ Uk. 368 fatwa 697

⁴⁸ Uk. 377 fatwa 4228

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

"Tanabahi! Hakika mawalii wa Allaah hawana khofu juu yao na wala hawatohuzunika. Ambao wameamini na wakawa wana taqwa."⁴⁹

50. Kumswalia Swalah Ya Jeneza Kuhani Na Mpiga Ramli

Swali 50: Je, kuhani na mpiga ramli wanaswaliwa wanapokufa ikiwa yeye anaswali au haswali?

Jibu: Kuhani na mpiga ramli wakifa, ilihali wamo katika hali zao zinazojulikana kwa kudai kujua mambo yaliyojifichikana, hawaswaliwi hata kama wanaswali. Kudai kwao kujua mambo yaliyofichikana ni kufuru kubwa inayobatilisha swalah zao na mambo mengine [yote].⁵⁰

51. Haijuzu Kuwaendea Wasomaji Wenye Kutumia Jini

Swali 51: Napenda kukujua ya kwamba Zambia kuna mtu muislamu anayedai kuwa ana jini. Watu wanamjia na wanamuomba dawa kwa maradhi yao mbali mbali. Huyu jini ndiye ambaye anawapangia dawa. Je, kitendo hichi kinajuzu? Mimi nimewaambia watu kuwa haijuzu pamoja na kuwa wananighadhibikia. Ninataraji kutumiwa fatwa haraka iwezekanavyo.

Jibu: Haijuzu kwa mtu huyo kutumia jini kama ambavyo haijuzu vilevile kwa

⁴⁹ Uk. 389 fatwa 6899

⁵⁰ Uk. 407 fatwa 3686

watu kumwendea kumuomba awatibu maradhi yao kutokana na njia ya jini anayoitumia. Vilevile haijuzu kumwendea atatue mambo kwa njia kama hiyo. Matibabu kupitia njia ya matabibu ya wanaadamu kwa kutumia madawa yanayoruhusiwa ni jambo la sawa na lenye kutosheleza na kitendo hicho. Ukiongezea juu ya hilo ni kujisalimisha na ukuhani wa makuhani. Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

“Mwende kumwendea mpiga ramli akamuuliza juu ya kitu, basi swalah zake hazitokubalika kwa siku arubaini.”

Ameipokea Muslim katika kitabu chake “as-Swahiyyh” yake.

Ahl-us-Sunan wane pamoja na al-Haakim ambaye ameisahihisha ya kwamba Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

“Mwenye kumwendea kuhani na akamuuliza kwa aliyoyasema amekufuru yale aliyoteremshiwa Muhammad.”

Mtu huyu na marafiki zake wa kijini wanazingatiwa ni katika wapiga ramli na makuhani. Hivyo haijuzu kuwauliza wala kuwasadikisha.⁵¹

52. Katika Hali Hii Inajuzu Kumwende Kuhani?

Swali 52: Kunaulizwa kuhusu kuwaendea makuhani na hukumu yake.

Jibu: Ni haramu kuwaendea makuhani kwa ajili ya matibabu na mfano wa hayo. Haijalishi kitu hata kama mtu ataamini kuwa dawa iko mikononi mwa Allaah na yale wanayofanya ni sababu tu.⁵²

⁵¹ Uk. 409 fatwa 10802

⁵² Uk. 413 fatwa 7766

53. Wasomaji Wenye Kumuagiza Mgonjwa Nguo

Swali 53: Nini hukumu ya kile kinachofanywa na baadhi ya watu wanawaagiza baadhi ya watu [walete] nguo au kanzu. Watu hawa wanadai baada ya hapo wanajua ni magonjwa yepi na dawa ipi itayofaa.

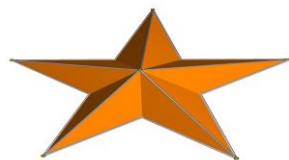
Jibu: Ni haramu kwenda kwa wenye kudai kujua mambo yaliyofichikana. Haijuzu kuwapelekea nguo na kanzu wala kitu kingine. Ni haramu kuwasadikisha kwa wanayoyasema. Kuna Hadiyith Swahiyh zilizothibiti kutoka kwa Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) zinazotolea dalili juu ya hilo.⁵³

54. Ni Ipi Hukumu Ya Kupiga Picha Viumbe Vyenye Roho?

Swali 54: Ni ipi hukumu ya kupiga picha za jua kwa ajili ya haja au mapambo?

Jibu: Kupiga picha viumbe vyenye roho ni haramu isipokuwa kwa vile vinavyopelekea katika dharurah. Kwa mfano kuchukua picha kwa ajili ya uraia, pasipoti, kuwachukua picha majambazi kwa ajili ya kuwadhibiti na kuwajua na kuwashikia hatua pale watapokuwa wamefanya jarima na wanataka kukimbia na mfano wa picha kama hizi ambazo mtu hana budi kuwa nazo.⁵⁴

⁵³ Uk. 417 fatwa 9807

⁵⁴ Uk. 454 fatwa 260

55. Mtu Aliyeko Nchi Ya Nje Kuwatumia Familia Picha

Swali 55: Nikiwa safarini nje ya mji wangu na nikataka kuwatumia familia yangu na marafiki zangu picha yangu na khaswa mke wangu. Je, inajuzu kwa mtu kufanya hivi au hapana?

Jibu: Hadiyth Swahiyh kutoka kwa Mtume wa Allaah (Swalla Allaahu 'alayh iwa sallam) zimetolea dalili kuonyesha kuwa picha za viumbe wenye roho za wanaadamu na wengine ni haramu. Hivyo haijuzu kujichukua picha na kuwatumia familia yake wala mke wake.⁵⁵

56. Inajuzu Kuchukua Picha Kwa Kutumia Camera?

Swali 56: Kupiga picha kwa kutumia camera ni haramu au ni sawa kwa mwenye kufanya hivo?

Jibu: Ndio, kuchukua picha viumbe wenye roho kwa camera na kwa kutumia ala nyinginezo ni haramu. Ni juu ya ambaye alifanya hivo atubu kwa Allaah na amuombe msamaha na ajutie aliyoyafanya na asirudi tena kufanya hivo.⁵⁶

57. Mikanda Ya Video Inaingia Katika Picha Zilizoharamishwa?

Swali 57: Nimesoma kitabu chako juu ya uharamu wa picha na nataka kuuliza yafuatayo: kwa vile umefutu juu ya uharamu wa picha itambulike kuwa kuna aina

⁵⁵ Uk. 457-458 fatwa 2186

⁵⁶ Uk. 461 fatwa 3592

nyingine ya picha nayo ni ile ambayo tunashuhudia kwenye TV na video kwenye mikanda ya sinema. Picha ya mtu inaonekana na inakuwa ni yenye kuhisiwa na picha hiyo inahifadhiwa kwa muda mrefu. Ni ipi hukumu ya picha sampuli hizi?

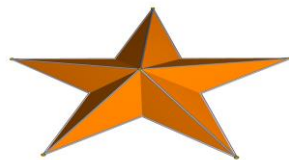
Jibu: Hukumu ya picha inajumuisha yote uliyoyasema.⁵⁷

58. Picha Ni Njia Inayopelekea Katika Shirki Kubwa

Swali 58: Kupiga picha viumbe vyenye roho ni kufuru kubwa, kufuru ndogo au ni maasi?

Jibu: Sio kufuru kubwa. Lakini hata hivyo ni katika madhambi makubwa. Kumepokelewa juu yake matishio makali ya adhabu na watengeneza picha wamelaaniwa. Ukiongezea juu ya hayo picha ni njia inayopelekea katika shirki kubwa.⁵⁸

59. Inajuzu Kuswali Kwenye Msikiti Ulio Na Picha Ndani?

Swali 59: Ni ipi hukumu kwa mwenye kuweka picha ya mtu au ya mnyama msikitini? Je, inajuzu kuswali kwenye msikiti huo au hapana? Je, ni sahihi kuswali kwenye nguo ilio na picha ya mtu au ya mnyama? Je, ni sahihi kupamba chumba cha masomo au chumba cha kulala kwa picha ya mtu au ya mnyama?

Jibu: Haijuzu kuweka picha ya mtu au ya mnyama msikitini. Ni wajibu kuiondosha kwenye msikiti ambapo inapatikana ndani yake. Mwenye kuswali

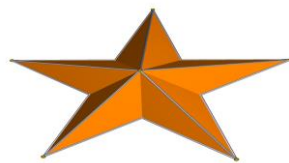
⁵⁷ Uk. 464 fatwa 5807

⁵⁸ Uk. 465 fatwa 6541

humo na picha iko ndani ya msikiti, swalah yake ni sahihi. Lakini hata hivyo asifanye picha ikawa kwa mbele yake. Dhambi zinamrudilia yule aliyeweka na kila ambaye ana uwezo wa kuiondosha na asifanye hivo.

Mtu akiswali kwenye nguo ilio na picha ya mtu au ya mnyama swalah yake ni sahihi pamoja na kuwa anapata madhambi.

Haijuzu kupamba chumba cha masomo, cha kulala au cha kitu kingine kwa picha ya mtu au ya mnyama.⁵⁹

60. Kuyahifadhi Magazeti Ya Kielimu Yaliyo Na Picha

Swali 60: Unasemaje kuhusu kuhifadhi gazeti lililo na picha? Je, ni miongoni mwa picha zilizokatazwa?

Jibu: Kuhifadhi gazeti lililo na picha inajuzu ikiwa kulihifadhi ni kwa ajili ya ile elimu yenye manufaa iliyomo mle ndani. Linalotakikana kwa yule mwenye kulihifadhi aiharibu ile picha. Itakuwa haijuzu ikiwa kama kulihifadhi gazeti hilo ni kwa sababu ya hiyo picha.⁶⁰

61. Inajuzu Kupiga Picha Za Kumbukumbu Ikiwa Mtu Hazitundiki Ukutani?

Swali 61: Ni ipi hukumu ya picha zinazopatikana kwenye magazeti ya Kiislamu

⁵⁹ Uk. 474-475 fatwa 1619

⁶⁰ Uk. 476 fatwa 3079

ambayo tunanunua? Ni ipi hukumu ya picha za kumbukumbu ambazo hazitundikwi ukutani? Je, inajuzu kubaki nazo na kuzihifadhi?

Jibu: Haijuzu kuhifadhi picha za kumbukumbu. Bali ni wajibu kuziharibu. Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) kumwambia 'Aliy (Radhiya Allaahu 'anh):

“Usiache picha isipokuwa umeiharibu, kaburi lililoinuka isipokuwa umelisawazisha.”

Ameipokea Imaam Muslim katika “as-Swahiyh” yake.

Kuhusu zinazopatikana kwenye kitabu au gazeti na wewe ni mwenye kuhitaji kukihifadhi, iharibu picha ijapokuwa uso wake na ubaki nacho kutokana na haja.⁶¹

62. Kupiga Picha Kwa Lengo La Da'wah

Swali 62: Kuna wanachuoni Uingereza wenye kuona inafaa kuchukua picha kwa wenye kuswali mkusanyiko na kuwachukua watoto picha wakati wanaposoma Qur-aan. Kwa kuwa picha hizi zinapoenezwa kwenye magazeti kuna uwezekano kwa wasiokuwa waislamu wakaathirika na wakapendezeshwa na kutaka kuujua Uislamu na waislamu.

Jibu: Kupiga picha viumbe walio na roho ni haramu, sawa picha ikiwa ni ya mtu au mnyama mwingine. Ni mambo vilevile picha hiyo ikiwa ni ya mwenye kuswali, mwenye kusoma Qur-aan au wasiokuwa hao wawili. Kumethibiti maharamisho juu ya hayo katika Hadiyith ambazo ni Swahiyh. Haijuzu kueneza picha kwenye magazeti na barua hata kama zitakuwa ni za waislamu, wenye kutawadha au wenye kusoma Qur-aan kwa lengo la kueneza Uislamu na kuwapendezeshea wengine kuweza kuujua na kusilimu. Haijuzu kufanya mambo ya haramu kuwa ni njia ya kufikisha na kueneza Uislamu.

⁶¹ Uk. 483 fatwa 7903

Njia za kufikisha zinazojuzu ni nyingi. Zisiachwe na kuchukuliwa nyinginezo ambazo Allaah ameharamisha.

Kuwepo kwa picha kwenye miji ya Kiislamu sio hoja ya kujuzu. Hayo ni maovu kutokana na dalili sahihi juu ya hayo. Kinachopaswa ni kukataza picha kwa kutendea kazi dalili.⁶²

63. Hukumu Ya Biashara Ya Masanamu Na Pato Lake

Swali 63: Je, ni sahihi kwa muislamu kuuza masanamu/mapicha na kufanya ndio bidhaa yake na akaishi kwayo?

Jibu: Haijuzu kwa muislamu kuuza masanamu au akatajirika kwayo. Kumethibiti Hadiyth ambazo ni Swahiyh zinazoharamisha kupiga picha viumbe wenye roho na kufanya kwazo masanamu na kubaki nazo. Ni jambo lisilokuwa na shaka ya kwamba kufanya biashara kwazo ni kuzieneza na ni kusaidia zikapigwa picha na zikawekwa kwenye manyumba, vitabu na kadhalika.

Ikishakuwa ni haramu basi kufanya biashara kwazo kwa kuzitengeneza na kuziua ni haramu. Haijuzu kwa muislamu kuishi kwazo, sawa kwa pato la chakula na mengineyo. Ikiwa ametumbukia katika hilo ni juu yake ajinasue nalo na atubu kwa Allaah (Ta'ala) huenda akamsamehe. Amesema (Ta'ala):

وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ

"Na hakika Mimi bila shaka ni Mwingi wa kusamehe kwa anayetubia na akaamini na akatenda 'amali njema kisha akaendelea kuongoka." (20:82)⁶³

⁶² Uk. 484-485 fatwa 2922

⁶³ Uk. 489 fatwa 4763

64. Hukumu Ya Biashara Ya Picha Na Pato Lake

Swali 64: Baba yangu – Allaah amwongoze – anachuma riziki kwa kazi ya kupiga picha. Nilikuwa nataka kujua kama pesa hii anayochuma kutoka kwenye kazi hii ni halali au haramu? Ni yapi makusudio ya Hadiyith tukufu:

“Allaah amewalaani watengeneza picha.”?

Jibu: Kupiga picha viumbe vyenye roho ni haramu na kuchuma chumo kwa kazi hiyo ni haramu. Ikiwa utajua kwa kulenga lile chumo la picha alilochuma, itakuwa ni haramu kunufaika nalo. Na ikiwa litachanganyika na chumo lingine na kusiwezwe kupambanuliwa inajuzu kula kwenye chumo hilo. Hii ndio kauli yenye nguvu miongoni mwa kauli za wanachuoni.⁶⁴

65. Huyu Atadumishwa Motoni Milele Kama Makafiri

Swali 65: Je, muumini atadumishwa Motoni ikiwa anamwamini Allaah na kadhalika? Ikiwa haswali anazingatiwa kuwa ni muumini?

Jibu: Muumini hatodumishwa Motoni hata kama atafanya dhambi kubwa mbali na kufuru. Akifa kabla ya kufanya tawbah atakuwa chini ya matakwa ya Allaah; akitaka atamuadhibu na mafikio yake ya mwisho itakuwa ni Peponi, na akitaka atamsamehe madhambi yake. Amesema (Ta'ala):

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ

⁶⁴ Uk. 489 fatwa 6402

"Hakika Allaah hasamehi kushirikishwa; lakini anasamehe yasiyokuwa hayo kwa Amtakae." (04:116)

Mwenye kuacha swalah ni kafiri aliyekufuru kufuru kubwa. Anastahiki kudumishwa Motoni milele kama makafiri wengine.⁶⁵

66. "Mimi Siswali Lakini Nina Tabia Nzuri"

Swali 66: Ni ipi hukumu ya mtu ambaye hatekelezi faradhi yoyote miongoni mwa faradhi zilizofaradhishwa kama swalah pamoja na kuwa yusalama na ni mwenye afya. Anawafanyia watu mambo mema na anajiepusha na shari na anasema "Allaah ni mwingi wa kusamehe na Mwenye kurehemu, mimi sifanyi shari na badala yake ni mtu napenda kufanya mambo ya kheri. Kuna watu ambao wanaswali na wanafanya mambo mazuri lakini kuna mambo wanayofanya kama uzinzi, ribaa na kunywa pombe pamoja na kuwa ni mwenye kuhifadhi swalah zote". Ni ipi hukumu ya mtu kama huyu?

Jibu: Mosi ni kwamba kuacha swalah ni kufuru kubwa hata kama mtu hakukanusha uwajibu wake. Hii ndio kauli sahihi ya wanachuoni. Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

["Ahadi iliyopo baina yetu sisi na wao ni swalah. Hivyo yule mwenye kuiacha amekufuru."](#)

Kuna Hadiyth nyinginezo zenye maana kama hiyo.

Pili kufanya zinaa ni moja katika madhambi makubwa. Kadhalika kutaamiliana na ribaa na kunywa pombe. Madhambi yote haya ni makubwa. Lakini mwenye kuyafanya hatoki katika Uislamu maadamu hayahalalishi. Lakini hata hivyo yuko katika khatari kubwa. Akifa ilihali ni mwenye kuendelea kuyafanya yuko chini ya matakwa ya Allaah; akitaka atamsamehe na akitaka atamuadhibu kiasi na dhambi

⁶⁵ Uk. 505 fatwa 5383

madhambi yake. Pamoja na hivyo mafikio yake ya mwisho ni Peponi. Allaah (Ta'ala) amesema:

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ

"Hakika Allaah hasamehi kushirikishwa; lakini anasamehe yasiyokuwa hayo kwa Amtakae." (04:116) ⁶⁶

67. Asiyehukumu Kwa Shari'ah Ni Kafiri?

Swali 67: Asiyehukumu kwa aliyoteremsha Allaah ni muislamu au ni kafiri aliyekufuru kufuru kubwa? Je, matendo yake yanakubaliwa?

Jibu: Amesema (Ta'ala):

وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ

"Na yeyote asiyehukumu kwa yale Aliyoyateremsha Allaah, basi hao ndio makafiri." (05:44)

وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

"Na yeyote asiyehukumu kwa yale Aliyoyateremsha Allaah, basi hao ndio madhalimu." (04:45)

وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

"Na yeyote asiyehukumu kwa yale Aliyoyateremsha Allaah, basi hao ndio mafasiki." (04:47)

Lakini hata hivyo akihalalisha hilo na akaonelea kuwa inajuzu, ni kufuru kubwa, dhuluma kubwa na ufusqa mkubwa wenye kumtoa katika Uislamu. Ama akifanya

⁶⁶ Uk. 507-508 fatwa 6396

hayo kwa ajili ya rushwa au makusudio mengine na wakati huo huo anaamini kuwa ni haramu, ni mwenye kutenda dhambi. Anazingatiwa kuwa amefanya kufuru ndogo, dhulumu ndogo na ufusqa mdogo usiyomtoa katika Uislamu. Hivyo ndivyo walivyoweka wazi wanachuoni pindi walipozifasiri Aayah zilizotajwa.⁶⁷

68. Inafaa Kuomba Du'aa Dhidi Ya Kiongozi Asiyehukumu Kwa Shari'ah?

Swali 68: Ni ipi hukumu ya kuomba du'aa dhidi ya kiongozi asiyehukumu kwa yale aliyoteremsha Allaah?

Jibu: Muombe du'aa ya uongofu, mafanikio na Allaah ajaalie kupitia mikono yake kuwarekebisha wananchi wake na awahukumu kwa Shari'ah ya Allaah.⁶⁸

Endelea na mjaladi wa pili...

⁶⁷ Uk. 540 fatwa 5741

⁶⁸ Uk. 547 fatwa 6361